

derfor; jeg bad om, at man nu aldeles vilde lade mig have Ro og være uden nogen Andeel i Politiken, da jeg nu igjen var kommen derhen, hvor jeg gjerne vilde være blevet, saalange jeg levede. Jeg gik alligevel til Tjehoe som Commissarius. Jeg kom over til Kjøbenhavn et Par Dage, forinden jeg skulde aabne Forsamlingen, og da var Alt klappet og klart; jeg fulgte, fordi jeg blev overbevist om, at det var Sandhed, hvad man havde sagt mig, at der vilde opstaae en ikke ubetydelig Forlegenhed for Diebliftet, hvis jeg blev ved at sige nei, og jeg gik da derover. Nu begynder jeg maaskee at blive uparlementarisk. Jeg gik derover, efter at jeg for Vidner havde erklæret, at jeg for mit Vedkommende ikke kunde være fornøiet med den Forsatning, man da agtede at give Hertugdømmerne. (Hør!) Jeg gik som Commissarius og jeg var Commissarius; men efterat Ständerforsamlingen var sluttet, bad jeg paa det Indstændigste om, at man endnu for nogen Tid vilde holde os fri for denne Forsatning, og først give os Tid til at organisere os, for siden at kunne give os en Forsatning, som virkelig var saaledes, som man kunde ønske den. Jeg blev overrasket, da Forsatningen fremkom; nu var den given, men jeg anede ikke Noget om Forordningen af 26de Juli 1854; jeg fik den umiddelbart efter, at den var approberet. De kunne ikke vente, mine Herrer, at jeg her i min nærværende Stilling vil yttre mig over denne allerhøieste Forordning; men det maa dog være mig tilladt at yttre mig om den allerunderdanigste Indberetning til Hs. Mj. Kongen, som tilligemed Forordningen blev trykt og offentliggjort. Da jeg strax efter den 26de Juli af Vedkommende blev opfordret at yttre mig derom, da svarede jeg intet Videre, end at jeg sagde: „J Herrer, som staae ved Roret, maae vide, om I kan og om I vil gjennemføre den“. Jeg havde stor Tilltro til de Mænd, som vare i Ministeriet; jeg havde stor Tilltro til disse Mænds Charakter, og det har jeg endnu idag. Derfor sagde jeg: „Om I vil og kan det, kan jeg ikke bedømme, som verserer blandt mine Bønder i Pinneberg, det maae I selv vide — kan og vil I, saa følger jeg med som Embedsmand, men mangler det Ene eller det

Andet, kan I ikke eller vil I ikke, saa er det et uforsvarligt Spil med Monarchiet og Monarchiets Interesser.“ Dermed være der ikke sagt et eneste Ord, som skulde bedømme Forsatningen selv, om den var fortræffelig eller ikke fortræffelig; de Mænd, som kom frem dermed, de maatte vide, det gjentager jeg atter og atter, om de kunde og om de vilde føre den igjennem. Naaden, hvor paa den skulde gjennemføres, var antydet i den allerunderdanigste Indberetning af Ministeriet, og deri var der sagt, at man vilde prøve Overenskomstens Bei, og at man — det var i det Mindste saa stærkt antydet, at man ikke kunde interpretere det paa anden Maade — hvis Overenskomstens Bei ikke førte til Maalet, da vilde henvende Kongens Opmærksomhed paa det saakaldte Forbehold (Hør, hør!) Jeg har ved en tidligere Leilighed yttret mig om Forbeholdet; jeg har engang sagt offentlig, at uagtet jeg fandt, at det var en meget heldig Omstændighed, at det var kommet med i Grundloven, saa var jeg dog ikke enig i den Interpretation, som blev opstillet deraf i det Dieblif, den allerhøieste Forordning kom frem. Rigsdagen veed bedre end jeg, hvorledes Overenskomsten slog feil. Nu blev det efter min Mening meget alvorligt; thi nu kunde jeg ikke tvivle, og jeg vilde ikke tvivle paa, at man vilde gaae den Bei, man havde henvist til i Indberetningen til Hs. Majestæt; nu maatte det klares, om det, man dengang havde sagt, ikke blot vare Trudsler, som jeg aldrig, aldrig kan rose, eller om det var løse Trudsler uden Betydning, og hvis man nu ikke gik denne Bei, saa havde man derved efter min fulde Overbeviisning vist, at det ikke havde været Mere, og ikke skulde have været Mere end løse Trudsler. Rigsdagen blev sammenkaldt for endnu engang at gjøre en Prøve, en Prøve, hvorved alle mulige Factorer, saavel fra den ene som fra den anden Side, vare de selsamme, hvorved den hele Situation var den selsamme, alene med Undtagelse af, at maaskee Lidenskaberne vare endnu større end før, og det var min fulde Overbeviisning, at det ikke kunde gaae og ikke vilde gaae, og at man kunde have forudsæet det, og at man burde have forudsæet det. Fra dette Dieblif sagde